

FÖRETAGAROMBUDSMANNEN
Den Nya Valfärden
Box 5625
114 86 Stockholm
Tel 08-545 038 10
Fax 08-611 35 62
E-post: fo@dnv.se
Hemsida: www.dnv.se

Utredning
Datum: 2001-11-19
Ärendenr: FO-2001-016
Se även utredning

PRV skapar onödiga missförstånd och sölar med överklaganden

Sammanfattning

Enligt bolagets revisor faxades och postades redovisningshandlingar för Bengt Bengtsson Shipping AB till PRV den 30 juli 2001, dagen före sista inskicksdag. Tio dagar senare fick Bengt Bengtsson meddelande att PRV beslutat påföra bolaget en förseningsavgift på 5 000 kronor. Bolaget överklagade och hävdade att handlingarna kommit in i rätt tid. PRV talade inte om att inga handlingar registrerats hos myndigheten. I stället drev myndigheten saken vidare till inkasso och hotade med kronofogden. PRV har vidare underlåtit att handlägga bolagets överklagande i rätt tid.

Företagarombudsmannen anser att PRV hade kunnat undvika onödiga missförstånd och stor irritation genom att förklara att verket, till skillnad från bolaget, ansåg att handlingarna inte inkommit. Företagarombudsmannen menar vidare att PRV tagit oacceptabelt lång tid på sig att skicka överklagandet vidare till länsrätten.

Fallet

Ett bolags årsredovisning och revisionsberättelse ska enligt lag insändas till Patent- och Registreringsverket inom sju månader från räkenskapsårets utgång. För Bengt Bengtsson Shipping AB betydde det att av revisor undertecknad årsredovisning och revisionsberättelse för år 2000 skulle vara verket till handa senast den 31 juli 2001. Den 30 juli skickade revisorn, enligt egen utsago, handlingarna dels per fax, dels per post. Enligt revisorns uppgift till Bengt Bengtsson registrerades faxet automatiskt i faxmaskinens journal. Revisorn uppger även att han försiktigtvis tagit en fotostatkopiering av det frankerade och datumstämplade kuvertet med redovisningshandlingarna.

Några handlingar registrerades inte hos PRV. Efter ungefär tio dagar, den 9 augusti, beslöt myndighetens bolagsavdelning att utdöma en förseningsavgift på 5 000 kronor att erläggas senast den 29 augusti av Bengt Bengtsson Shipping AB.

Bengt Bengtsson bad sin redovisningsbyrå hantera ärendet. Den 24

augusti överklagade Bengt Bengtsson Shipping AB genom sin redovisningsbyrå PRVs beslut med hänvisning till bifogad bevisning att handlingarna inskickats. Bevisningen bestod av ett utdrag ur revisorns faxjournal samt fotostatkopian av kuvertet. Av bevisningen framgick inte otvetydigt att de insända handlingarna avsåg just Bengt Bengtsson Shipping AB.

PRV brydde sig inte om invändningarna, utan skickade i stället en betalningspåminnelse till Bengt Bengtsson Shipping AB. Vilken dag påminnelsen skickades är oklart eftersom Bengt Bengtsson blev irriterad och skickade tillbaka påminnelsen med ett följebrev där han bland annat bad myndigheten att "vänligen läsa (redovisningsbyråns) inlaga innan ni vidtager ytterligare åtgärder." Brevet avsändes den 10 september.

Den 12 september skickar Patent- och Registreringsverket ett brev till Bengt Bengtsson Shipping AB. Myndigheten hotar med kronofogden och tycks ha missförstått innebörden av överklagandet. Myndigheten tror att Bengt Bengtsson Shipping AB vill ha kredit på förseningsavgiften: "PRV saknar möjlighet att träffa anstånd med betalning av förseningsavgifter."

Det här gillar inte Bengt Bengtsson. Han skriver en ilsken inlaga till myndigheten den 14 september: "Med anledning av er skrivelse av den 12 ds så har PRV ålagt bolaget en förseningsavgift TROTS ATT ÅRSREDOVISNINGEN INLÄMNATS I TID. Ni kan i rimlighetens namn inte ålägga bolaget en avgift för ett fel som inte begåtts! Det rör sig här inte om ett ANSTÅND med betalningen som det står i er skrivelse, utom om ett TILLBAKAVISANDE av en felaktig debitering. Ert svar är ju över huvud taget inte relevant!"

PRV har ännu inte specificerat sitt klagomål. Bengt Bengtsson tror fortfarande att PRV fått handlingarna och att klagomålet gäller försening.

Brevet går PRV spårlöst förbi. Ärendet skickas till inkasso. En vecka senare får Bengt Bengtsson Shipping AB ett krav på förseningsavgiften från Svea Inkasso. Bengt Bengtsson skriver: "Vi bestrider ert krav av den 18 ds. Vi har fört i bevis att förseningsavgiften är debiterad på osakliga grunder".

Redovisningsbyrån kontaktar PRV som inte kan hitta överklagandet och ber att få ringa tillbaka. Efter ett tag återkommer myndigheten och förklarar att överklagandet är "under utredning" och att Bengt Bengtsson Shipping AB för säkerhets skull bör betala förseningsavgiften. För att skydda sin klient betalar redovisningsbyrån. Bengt Bengtsson hoppas att han genom sitt överklagande ska få rätt när ärendet prövas av länsrätten i Västernorrlands län som har att ta ställning till besväret.

I ett brev den 3 oktober erkänner myndigheten mottagandet såväl av Bengt Bengtsson brev med anledning av inkassokravet som av de 5 000 kronorna. Fem veckor efter det att den erhållit besvärsskrivelsen noterar myndigheten att dess beslut om förseningsavgift överklagats: "Jag kan även se att ansökan om överklagande har kommit oss tillhanda 29 augusti 2001."

Någon gång under september hade redovisningsbyrån kontaktat PRV och fått klart för sig att det var något fel med handlingarna. Redovisningsbyrån uppfattade att verket inte kunde läsa faxet. I en senare kontakt med Företagarombudsmannen vill den handläggande tjänstemannen inte kännas vid något yttrande av den innebörden. I vilket fall som helst skickade redovisningsbyrån in handlingarna igen. PRV registrerade mottagandet den 10 oktober.

Enligt uppgift till Företagarombudsmannen från länsrätten i Västernorrlands län hade länsrätten den 12 oktober ännu inte erhållit överklagandet från PRV.

Bolagets revisor uppger till Företagarombudsmannen att revisionsfirman den aktuella dagen hade att skicka elva bolags räkenskaper till PRV samt att faxjournalen vid kontroll visar sig redovisa elva avskickade fax till PRV.

Företagarombudsmannen har erbjudit Patent- och Registreringsverket möjlighet att kommentera fallet. I sitt svar beklagar myndigheten att handläggningstiden vad gäller överklagandet " varit så lång". I övrigt menar PRV att ärendet handlagts korrekt och att bolaget själv via servicetelefon hade kunnat "kontrollera om årsredovisningshandlingarna kommit in och godkänts".

Företagarombudsmannens bedömning

Företagarombudsmannen är en privat grupp som inom ramen för Stiftelsen Den Nya Välfärden verkar för ett bättre företagarklimat i Sverige.

- Huruvida handlingarna verkligen skickats till PRV i slutet av juli är oklart, säger Företagarombudsmannen. Ord står mot ord. Verkets fortsatta hantering av ärendet kan emellertid ifrågasättas. PRV borde ha insett att bolaget trodde att myndigheten klagade över en försening, inte över att handlingarna över huvud taget inte skulle ha kommit in. Om myndigheten framfört detta hade onödig irritation kunnat undvikas.

- När ett myndighetsbeslut överklagas, fortsätter Företagarombudsmannen, ska myndigheten 1) undersöka om den har anledning att ompröva beslutet, 2) i det fall omprövning inte bedöms motiverad undersöka om överklagandet kommit in i tid samt 3) i det fall överklagandet kommit in i tid överlämna ärendet till den myndighet som har att pröva överklagandet. Enligt Justitieombudsmannen (se faktaruta) ska överlämnandet ske inom en vecka.

- I det här fallet har PRV genom att ännu sex veckor efter erhållandet av överklagandet inte ha översänt ärendet till länsrätten brutit mot förvaltningsrättsliga normer.

- Rent allmänt tycks verkets tjänstemän ha otillräckliga kunskaper om vilka regler som gäller i statsförvaltningen. Ett ytterligare exempel är att Bengt Bengtsson Shipping AB inte, som verket tror,

lämnat en "ansökan" om överklagande, utan ett överklagande rätt och slätt. Verket ska inte ge någon sorts prövningstillstånd utan bara konstatera om besväret kommit in i rätt tid.

I Företagarombudsmannens bedömning av ärendet deltog Tommy Adamsson, Patrik Engellau, Edward Waller, Clas Nordström, Monica Werenfels-Röttorp, Camille Forslund och Lars I. Jansson.

Förvaltningslag (1986:223) 4 §:

"Varje myndighet skall lämna upplysningar, vägledning, råd och annan sådan hjälp till enskilda i frågor som rör myndighetens verksamhetsområde. Hjälpen skall lämnas i den utsträckning som är lämplig med hänsyn till frågans art, den enskildes behov av hjälp och myndighetens verksamhet. Frågor från enskilda skall besvaras så snart som möjligt."

Förvaltningsprocesslag (1971:291) 7 §:

"En besvärshandling ställs till den myndighet som har meddelat det beslut som överklagas. Handlingen skall ha kommit in inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Den myndighet som har meddelat beslutet prövar om besvärshandlingen har kommit in i rätt tid. Har handlingen kommit in för sent, skall myndigheten avvisa den... Om besvärshandlingen inte avvisas enligt denna paragraf, skall den myndighet som har meddelat beslutet överlämna den och övriga handlingar i ärendet till den domstol som skall pröva överklagandet."

Justitieombudsmannen i ärende 125-1999:

"Ett överklagande får således aldrig bli liggande hos myndigheten... (utan)... snarast vidarebefordras till överinstansen. Överlämnandet bör... normalt ske inom en vecka efter det att överklagandet kom in till myndigheten."

[Se även pressmeddelande](#)